

ΤΑ ΙΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ



Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΖΟΡΖΕΤΤΑΣ

— Πάει κι' αυτός ο χρόνος, είπε η Ζορζέττα στο ζωγράφο, και βρισκόμαστε στην ίδια μανσάρδα — από πάνω από το Παρίσι, με μια θάλασσα στέγες στα μάτια μας...

— Σώπα, είπε αυτός, είναι μεγάλο πράγμα ή υπομονή. — Πόση υπομονή; Το Σαλόν σου έκλεισε πάλι την πόρτα κι' εγώ έκμα ζαρωματιές...

— Θάρρη μια μέρα που θα παρηγορηθείς γι' αυτές.

— Α, όχι, αυτές δεν έχουν παρηγοριά.

— Μια μέρα θα είμαι ένας μεγάλος ζωγράφος, μια μέρα θα φτάσω.

— Ως τότε θα είμαι γρηά. Κύτταξε τις τρεις άσπρες τρίχες που κρύβω από τον κόσμο — νά, θ' αρχίσουν να πληθαίνουν.

— Είπε η δόξα της υπομονής σου αυτές. Μόνο γυναίκες που ήξεραν να κάμουν την αγάπη των υπομονή στο Καρτιέ Λατέν δέχονται τόσο σπάνια δώρα. "Ακου εσύ που ξέρεις να υπομένεις. Μια μέρα θα φτάσω και θα σε βυθίσω στις τουαλέτες... Μια μέρα θα σέρνονται στα πόδια σου ή ούρες, ή μακρυές ούρες. Μια μέρα όλη η σάλα του ρεστωράν θα γυρίζη να σε κυττάξη καθώς θασαι στη γωνιά αναπαυμένη μέσα στις γούνες σου — όλο σου το σώμα θα είναι ζεστό από τις γούνες — ή αφή του χεριού σου, ή αφή του λαιμού σου θα είναι μεθυσμένες από το χάδι των ωραιών θηρίων, που θα σε ζεσταίνουν, Ζορζέττα. Είδες, σήμερα ήταν πάλι στο άτελιέ μου ο άνθρωπος με τα εκατομμύρια.

— Και δεν πήρε τίποτα βέβαια.

— Όχι.

— Πάντα τέτοιους φέρνεις! Πάντα βρίσκεις τούς πλούσιους που συγχαίρουν το ζωγράφο και δεν αγοράζουν... και δεν του είπες τίποτα. Πότε θ' αποφασίσης να του πής πως είσαι φτωχός;

— Δέ μπορώ.

— Αυτή η δειλία θα σε χάσει.

— Σώπα γιατί αυτά έγιναν και σε μεγάλους δασκάλους... Άρκετο είναι που συμβαίνουν και σε μās. Βάλε το πανωφόρι σου να πάμε στον κήπο του Λουξεμβούργου να ιδούμε το φθινόπωρο. Ξέρω μια γωνιά... Είναι μια δεξαμενή που κοιμάται το νερό της από μέρες πολλές. "Ενας πλατάνος ξερός, όλος χρυσάφι, αιώνων χρυσάφι, ρίχνει κάπου — κάπου άργα ένα φύλλο του στην προτομή του Ντελακρουά. "Αμα ιδής αυτό, θα τα ξεχάσης όλα.

— "Αμα ξεχάσω και τα παράπονα που έχω για τη ζωή, θαμαι σαν πεθαμένη. Και πότε πια θα ζήσω; Θα γεράσω χωρίς να το νοιώσω, έτσι όπως έρχονται τα γεράματα — κρυφα. Δέ θέλω να ξεχάσω τίποτα, θέλω να θυμάμαι πως ή ζωή μου ήταν πικρή, να της δείχνω τα νύχια μου, σαν να ήταν έχθρος, να την ρωτώ, γιατί μου άρνήθηκεν ό,τι μου έπρεπε. "Οχι δέ θα σωπάσω ποτέ. Πάντα θα τα ζητώ αυτά που μου έπρεπαν, αυτά που μου κρατεί... Νάτα — τα ξαναβλέπω — θα τα ξαναειπώ. Το μεγάλο σου άτελιέ, που πατείς μέσα και δεν ακούγεται το βήμα σου απ' τα πυκνά ταπέτα. Το σπίτι μας προς το Πασσύ... Το πιάνο... "Η γάτα... "Η υποδοχή, ή Τετάρτη μου... "Η σόμπα... "Η έλεημοσύνη μας στους φτωχούς ζωγράφους... "Η ιδιοτροπία μου... Τα στοιχήματά μου στο πλέον άπιθνο α...



Ο κ. Ζαχ. Παπαντωνίου
(Σκίτσο του κ. Πρωτοπάτη)

λογο του Λωνσάν. "Η συλλογή μου από σπάνια πιάτα... "Η άστραπές μιας βιτρίνας (ξέρω ποιās βιτρίνας) στα δάχτυλά μου... "Η τουαλέτες μου — άχ! αυτές!

— Μή τις συλλογίζεσαι,

— Κάνω κάτι χειρότερο απ' αυτό. Τις δοκιμάζω! Ναι, τώρα μουγινε συνήθεια. Τούτη τη βδομάδα γυρίζω στα μεγάλα καταστήματα και δοκιμάζω έτοιμες πλούσιες τουαλέτες που δέ θα τις αγοράσω ποτέ... Δεν ήταν άλλος τρόπος να τις ακούσω άπάνω μου αυτές τις τουαλέτες. "Εκείνα τα δυό — τρία λεπτά που τις φορώ και κυττάζομαι στον καθρέφτη, μου φαίνεται πως είναι δικές μου — πως τις πλήρωσα — πως εσύ έχεις φτάσει... "Όταν λέω «θα ξαναπεράσω μια άλλη μέρα» και φεύγω — ή κόρη που πουλεί τα καταλαβαίνει όλα, μου άπαντα όμως με μια τέλεια ευγενικήν ύποκρισία «πολύ καλά κυρία». "Α! μια Γαλλίδα αυτό έπρεπε να πη, έμεις οι Γάλλοι ξέρομε τη ζωή! Ναι, αυτό που κάναμε προχθές οι δυό μας παίζοντας στο Λουβρο, που πήγαμε και δοκίμασα μια τουαλέττα, τάχα πως θα την αγοράσω, τώρα μουγινε συνήθεια... "Εχτές στην Γκαλερι, προχθές στο Μπόν - Μαρσέ, παντού, παντού... Είνε μερικές που κατεβαίνουν θαυμάσια στη γραμμή μου — έχω τουλάχιστον γραμμή, δεν είν' αλήθεια; Μά ή φούστα με τα μικρά κλαριά που μουδειςες εσύ την άλλη φορά στο Λουβρο — αυτή ήταν το τέλειο. "Ακόμη θυμούμαι το άγκλιασμά της.

— Την έχεις έδω.

— Τί;

— Τη φούστα με τα μικρά κλαριά, αυτή που σουδειξα στο Λουβρο, την έφεραν κάτω στη θυρωρό. Σά δεν ήταν τρόπος να την έχης, την έζήτησα για δοκιμή... "Ηξερα που θα χαρής να τη φορέσης λίγη ώρα. Κι' αυτό θα το χρεωστούμε στη θυρωρό μας, την καυμένη. Αυτή ή γρηά που λέει τόσο λίγα λόγια και ξέρει τόσα πράγματα, φαίνεται πως σ' έχει σε πολλή συμπάθεια. Γιατί είπε στον υπάλληλο του Λουβρου, όταν τη ρώτησε για μās: «μάλιστα, κύριε, είναι αξιόπιστοι άνθρωποι, μπορείτε ν' αφήσετε τη φούστα». Κατεβαίνοντας θα πω να σου ανεβάσουν το κουτί. Πρέπει να βιαστής. Ξέρεις πως αυτές ή πολυτέλειες δεν μένουν πολύ έξω. Το Λουβρο θα στείλη τώρα να τις πάρη. "Όπου νάνε θάρρη ή υπάλληλος. "Ετσι γίνεται πάντα. Κράτησέ την άπάνω σου όσο μπορεί περισσότερο — και στο τέλος πές του πως θα περάσωμε να την ξαναϊδούμε...

— "Αγαπημένε!

...
"Ο ζωγράφος είναι στον κήπο του Λουξεμβούργου κυττάζοντας τα φύλλα που πέφτουν από τούς πλατάνους και άποκοιμούνται στο νερό.

"Η Ζορζέττα φόρεσε τη φούστα και τη σφίγει στο σώμα της. Βυθίζεται μ' αυτή μέσα στον καθρέφτη, αυτόν το φτωχό καθρέφτη τό φριχτά διψασμένο για λούσο — αυτόν που τόσον καιρό έθλεπε μόνο την ωραία γυμνή της πλάτη, τούς ώμους της, τούς ώμους του μοντέλου, τη μόνη πολυτέλεια εκεί μέσα. Παίζει στον καθρέφτη όπως παίζουν ή γυναίκες μέσα στη θάλασσα, Είναι τρελλή από ευτυχία... — "Ετσι θάνε βέβαια, όταν ή άγαπημένος της «φτάση», όταν θάρχωνται οι "Αμερικάνοι στο
(Συνέχεια στη σελίδα 54)

ΠΩΣ ΒΡΗΚΑΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥΣ ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 10)

γε υπάλληλος στο σιδηρωτήριο. Μια μέρα όμως που ήθελε να πάει στο μπάνιο με τους φίλους του, έπειδή δεν του έφταναν τα ψιλά σκέφτηκε να τα βρή με κάθε τρόπο. Και πήρε ένα κουτί κόλλα για να πάει να το «σκοτώσει». Μά ο 'Αλεξίου τον άντελήφθη.

— Τί είχε αυτό που φουσκώνει κάτω απ' το σακκάκι σου; τον ρώτησε.

— Τό στήθος μου! του απάντησε με αφέλεια ο Μαυρέας.

Μά κείνη τη στιγμή το κουτί με την κόλλα κυλίστηκε μπρός στα πόδια του. Κι' ο 'Αλεξίου τον «σιδέρωσε» μ' ένα χέρι ξύλο και τον έδιωξε από το μαγαζί. Ο Μαυρέας βρήκε κατόπιν δουλειά στο «Λαό της Ελλάδος» του Μιμηκόπουλου. Έπειτα εργάστηκε στο τυγραφείο του «Ελευθέρου Τύπου» και τέλος βγήκε «έθελοντής» στο «Πανόραμα» στην επιθεώρησι «Πειρασμός». Πήγαινε δηλαδή απρόσκλητος, ανέβαινε στα παρασκήνια κι' έβγαине στη σκηνή, προκαλώντας τις διαμαρτυρίες των ήθοποιων και στους θεατές ακράτητα γέλια.

Η Κολυβά όμως μίλησε στον Παπαγιάννη και τον έπηρε στο κόρο του θιάσου του το 1919. Η πρώτη επίσημη δέ εμφάνισί του έγινε στον «Απόλλωνα» με το νούμερο «τοιχοκολλητής». Έπειτα έπαιξε με τον Κυριακό. Έκανε μια τιμητική χωρίς να πατήση κουνοπι στο θέατρο, πλήρωσε τα «σπασμένα» και κατόπιν έπηρε στο «Πολυθέαμα». Έπειτα έκανε μια τουρνέ με τον Καλογερίκο και ξαφνικά βρέθηκε στο φοβερό μακελειό του Μικρασιατικού πολέμου.

Με το στρατό γύρισε 134 χωριά κι' έφτασε ως το 'Ισπάλ (το άκρον δεξιόν) το τελευταίο δηλαδή σημείο της στρατιωτικής ζώνης. Από κει και πέρα άρχισε πειά ή εφιαλτική έρημος...

Μετά την καταστροφή πήγε με τον θίασο Μερτίκα στη Κρήτη. Το 1924 ήρθε στο θέατρο «Λαού» και παντρεύτηκε. Έπαιξε κατόπιν στο θέατρο «Κωστάκη», στον «Κόκκινο Μύλο», στη «Μπουμπουνιέρα», στο «'Ιντεάλ», στην Κοτοπούλη και στο «Μοντιάλ».

Ο κ. Μαυρέας είχε ένας εκπληκτικός ήθοποιός. Ένα δέ από τα έπιτυχή «νούμερά» του είχε το «τίνος μοιάζω;» Κι' αλήθεια, με ποιόν μοιάζει αυτός ο συμπαθής καλλιτέχνης μας; Μυστήριο! Προς το παρόν φεύγει για μια θεατρική περιοδεία για την 'Αλεξάνδρεια, το Κάιρο, το Σουέζ και το Χαρτούμ.

Ο κ. ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΑΚΡΗΣ

Για τον συμπαθή ήθοποιόν του έλαφρου μουσικού θεάτρου κ. Ορέστην Μακρήν θα έπρεπε να πούμε ακόμη δυό λόγια:

Ο κ. Ορέστης Μακρής λοιπόν το 1917 κατετάχθη στο στρατιωτικό για να υπηρετήσει την πατρίδα του έπηρεασμένος από τις διηγήσεις του στρατηγού Χριστοδούλου, ο οποίος τον είχαν αναθρέψει. Κατά την διάρκεια δέ της στρατιωτικής θητείας του, το 1921 ένεφανίσθη για πρώτη φορά σε μια συναυλία που δόθηκε στη Νικομήδεια προς τιμήν του ναυάρχου 'Ιππίτη. Τέλος το 1925 προσελήφθη στο θίασο της Ροζαλίας Νίκα και άρχισε πλέον την λαμπρή θεατρική καριέρα του. Κατά το διάστημα αυτής της τριετούς πολιτικής ζωής του, έκανε φυσικά διάφορα βιοποριστικά επαγγέλματα, όπως σ'ας έχουμε αναφέρει. 'Αλλά καθώς εξακριβώσαμε δεν μετλήθη ποτέ το έπάγγελμα του πλανοδίου εμπόρου. 'Αντιθέτως έσπούδασε στη Χορωδία 'Αθηνών και θρήκε έτσι τον καλλιτεχνικό δρόμο του.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΣΤΟ ΑΛΛΟ ΦΥΛΛΟ: 'Η συνέχεια.

Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΖΟΡΖΕΤΤΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 11)

άτελιέ του να χύνουν τα δολλάρια για ένα πορτραίτο —τέτοιες φούστες θα φορή, έτσι θα της πηγαίνουν... "Α! σε ποιόν να το πή; Πηγαίνει δίπλα στους Γκρελό, στο ζευγάρι των φίλων, για να την ιδούν. Χτυπά —δεν είχε κανείς εκεί. Θέλει να φωνάξει πάλι τη θυρωρό, να την ιδή, μα πώς να γίνει αυτό —άπ' το έκτο πάτωμα; Νά 'ρχόταν άξαφνα καμιά φίλη... Κανένας φτωχός ζωγράφος... "Ας ήταν οποιος άλλος, 'ας ήταν ή γυναίκα με τα άσπρόρρουχα... "Ας ήταν ο καρβουνιάρης απ' την 'Ωβέρνη, που φέρνει το σακκί... "Ας ήταν δυό μάτια να χαρούν... 'Η ζωή είναι λίγη... 'Η ώρα της δοκιμής μετρημένη. "Αν μπορούσε ν' άργήσει λίγο ο υπάλληλος του Λούβρου... "Αν ξεχνούσε!

Τό κουδούνι της πόρτας χτυπά. ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ο «ΕΥΤΥΧΣΜΕΝΟΣ ΑΡΡΩΣΤΟΣ» ΤΗΣ ΦΙΛΜΟΝΟΠΛΕΩΣ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 32)

τελευταίους μήνες της άρρώστειας του υπόφερε τρομακτικά από τους πόνους, ώστόσο έκρυβε αυτό το μαρτύριό του. Καί συχνά με παρακαλούσε να παρασύρω προς τον κήπο της θίλλας την Νόρμα Σήρερ για να μπορέσει να κλάψη λίγο και να έλαφρώσει την καρδιά του από τον πόνο που τον πιέζε.

Έπειτα ο 'Ιρβινγκ Θάλμπεργκ άνακτούσε πάλι το χαμόγελό του. Κι' αυτό το χαμόγελο διατηρήθηκε ως το τέλος της ζωής του.

Χαρακτηριστικό της μεγάλης αγάπης που συνέδεε αυτούς τους δυό συζύγους, είναι το ακόλουθο περιστατικό: ο ένας μάντευε τις σκέψεις του άλλου. 'Η Νόρμα Σήρερ μάλιστα είχε προαισθανθή το θάνατο του αγαπημένου της συζύγου. Μου παρεπονείτο ότι αισθάνονταν ένα άόρατο χέρι να της ξεριζώνει την καρδιά. Συχνά δέ κυριευόταν από άνεξήγητες νευρικές κρίσεις. Την τελευταία μάλιστα νύχτα ή Νόρμα Σήρερ ξύπνησε παραξενεμένη. Είχε δη ότι ο σύζυγός της είχε έρθει κοντά της, είχε σκύψει από επάνω της, και την είχε φιλήσει στο μέτωπο. Κατόπιν έφυγε χωρίς να της πη λέξι.

Ήταν ο άποχαιρετισμός της ψυχής του. Την άλλη μέρα, στις 11 ή ώρα ο 'Ιρβινγκ Θάλμπεργκ δεν ύπήρχε πειά. Ο «εύτυχισμένος άρρωστος» του Χόλλυγουντ, νεκρός πειά, είχε στολισθή με λουλούδια από την Γκρέτα Γκάρμπο, την Μύρνα Λού, την Τζόαν Κράουφορντ κι' είχε κατεβή στο ύγρο σκοτάδι του τάφου. 'Ωστόσο όλοι τον ζήλευαν γιατί είχε μια γυναίκα, ή οποία ήξερε να του κάνει εύτυχισμένη τη ζωή του και που τώρα θα κλαίη άπαρηγόρητα τη χαμένη αγάπη της. Κι' αν ήμουν άνδρας, μα την αλήθεια, θα ζήλευα την τύχη του 'Ιρβινγκ Θάλμπεργκ και εύχαρίστως θα ήθελα να ήμουν στη θέση του. Γιατί δεν ύπάρχει πιό μεγάλη εύτυχία από το να κλαίη μια ώμορφη γυναίκα όταν σε θυμάται.

ΛΟΥΙΕ ΒΕΛΕΖ

ΤΟ ΠΑΛΗΟ ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

(Συνέχεια από τη σελίδα 51)

ρανό και ξαναγυρίζοντας μέσα τους είπε:

— Κανένας φόβος δεν ύπάρχει να βρέξει. Και κοιμηθήκαν όξω.

Κατά τα μεσάνυχτα τους πιάνει μια βροχή, μα τί βροχή! Πώς πρόφτασαν και μπήκαν μέσα; Καλά που τους άκουσε κι' ο μυλωνάς.

— "Άκουσε, του είπαν οι σοφοί, στρώσε μας να κοιμηθούμε έδω, αλλά στις 6 ακριβώς να μάς ξυπνήσης.

— "Εννοια σας.

Στις έξη τους ξύπνησε...

Κυττάει το ρολόϊ του και ο ρολογάς: "Έξη ακριβώς.

— Βρέ για στάσου, είπαν άναμεταξύ τους, τί είναι τουτό δώ: Σαράντα αυγά έφαγε και δεν έδηλητηριάστηκε. Μας είπ' πως θα βρέξει, έβρεξε. Χωρίς ναχη ρολόγι ξέρει τίς ώρες, σάν να τίς έχη στην τσέπη του!

— Δεν μάς λές, του λένε, πατριώτη, πως έφαγες σαράντα αυγά, χωρίς να πάθης τίποτα;

— 'Η κανάτα, τους είπεν εκείνος, ξέρε.

— Τί ξέρει ή κανάτα;

— Νά, σε κάθε αυγό που έτρωγα, έπινα και λίγο νερό και χώνευα, και έτσι δεν έπαθα τίποτα, δόξα ο Θεός.

— Καλά. 'Αλλά που ήξερες ότι θα βρέξει τα μεσάνυχτα;

— Γιατί τσιμπούσανε πολύ το μεσημέρι ή μυίγες.

— Καλά κι' αυτό, αλλά πως μάς ξύπνησες ακριβώς στις 6; Μήπως έχεις ρολόγι;

— "Όχι. Αυτό δεν τόξερα εγώ, τόξερε δ... γαϊδαρός μου.

— Τί σχέσι έχει ο γαϊδαρός σου με τίς ώρες;

— Και μεγάλη μάλιστα. Κάθε πρωί στις 6 του θάνω το «ταϊνι» του. Και άμα έρθη ή ώρα, φωνάζει για να τον ταϊσω.

Τότε οι τρεις Εύρωπαίοι, οι «σ ο φ ο ι», γύρισαν και είπαν άναμεταξύ τους:

— Καλύτερα να φύγουμε και να πάμε σ' άλλα μέρη. 'Εδω που όλος ο κόσμος είν' γιατροί, οι μυίγες άστρονόμοι και ρολογάδες οι γαϊδάροι, έμείς δεν βγάζουμε ψωμί...

Κι' έγύρισαν και φύγανε και πήγαν από εκεί που ήρθανε.

Έτσι γλύτωσε ή Μακεδονία, τότε, απ' αυτούς, αλλά σήμερα έχουν έλθει τόσοι κατεργαράι!...

Τόσοι κι' άλλοι τόόσοι... 'Ατελειώτοι!

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.